

		Medisinsk serviceklinikk		Prosedyre	
Terapeutiske tappinger (venesectio), Blodbankene SSHF				Side 1 av 3	
Dokumentplassering: II.MSK.FEL.LAB FEL.IMTRA FEL.2.3-9		Godkjent dato: 17.03.2024	Gyldig til: 17.03.2026	Dato endret: 17.03.2024	Revisjon: 11.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

DISTRIBUSJONSLISTE: EK

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Ingen endring av medisinsk betydning : lagt til tapperegistering som ny overskrift, oppdatert linker

HENSIKT

Tappe etablerte blodgivere med hemokromatose, dersom de sporadisk eller i en periode ikke oppfyller krav til å være blodgivere.

OMFANG

Gjelder leger, bioingeniører og sykepleiere som er sertifisert for mottak av og/eller tapping av blodgivere/pasienter, og personell som kaller inn givere/pasienter.

BAKGRUNN

Etablerte blodgivere med hemokromatose tappes terapeutisk i blodbanken dersom de trenger venesectio av medisinske årsaker. Det vil si at de ikke oppfyller kriterier for beskyttelse av blodmottakeren, men oppfyller kriterier for beskyttelse av blodgiveren, med unntak av Hb, se nedenfor.

Vi taper kun pasienter med indikasjon hemokromatose som i utgangspunktet er registrerte blodgivere og forventes å kunne bli det igjen, og som er friske nok til å kunne tappes ved blodbanken. Øvrige pasienter skal tappes ved klinisk avdeling iht. lokale rutiner eller hos fastlege. Unntak kan gjøres av blodbanklege.

Registrerte blodgivere med hemokromatose som permanent må avregistreres pga. alder, sykdom eller andre forhold, se [Håndtering av blodgivere med hemokromatose, Blodbankene SSHF.](#)

AKKREDITERT?

Nei

UTFØRELSE

Vurdering og godkjenning før tapping

Ansvar: Bioingeniør/sykepleier i mottak. Ved tvil konsulteres blodbanklege.

Pasienten fyller ut spørreskjema som ved givertappinger.

Før tapping, spør pasienten om han føler seg frisk og opplagt. Legg inn kommentar om dette i spørreskjemaet i Prosang. Ikke tapp pasienten om han ikke føler seg frisk. Det er primært hensynet til den som skal tappes som vektlegges her, ettersom det ikke er noen blodmottaker. Ved tvil, konferer med blodbanklege.

Er pasienten ikke frisk nok til å bli tappet terapeutisk i blodbanken, konferer med blodbanklege som tar stilling til om tapping kan vente eller om pasienten må henvises til aktuell klinisk avdeling/fastlege.

I G000 legg til «Venesectiogivere» i feltet «Kan i tillegg være».

Behandling av elektronisk spørreskjema:

Avvikende svar kommenteres som vanlig, ev. med at giver skal tappes terapeutisk. Avslutt skjema med «Tillat tapping» og gjør om «Type av besøk» til «Venesectiogivning» i mottaksbildet.

Terapeutisk tapping

Ansvar: Bioingeniør/sykepleier.

Dokumentet skal verifiseres av medisinsk ansvarlig overlege.

DokumentID: D03398

Utarbeidet av: Christine T. Steinsvåg Avd.overlege	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent av: Klinikkdirektør Siri Tønnessen	Verifisert av: 15.03.2024 - Kvalitetskoordinator Elin Hallheim Reiersøl
---	--	---	---

 SØRLANDET SYKEHUS		Terapeutiske tappinger (venesectio), Blodbankene SSHF			Side: 2 Av: 3
Dokumentplassering: II.MSK.FEL.LAB FEL.IMTRA FEL.2.3-9	Utarbeidet av: Christine T. Steinsvåg Avd.overlege	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent dato: 17.03.2024	Godkjent av: Klinikkdirektør Siri Tønnessen	Revisjon: 11.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

Siden det dreier seg om pasienter, som ellers er friske givere, kan tappingen foregå samtidig med givertappinger.

- **SSA:** Se prosedyre for [Fullblodtapping, Blodbankene SSHF](#). Følg prosedyren [Bruk, kontroll og vedlikehold av Docon 7 blodvippe, Blodbankene SSHF](#) for bruk av blodvippe uten online overføring til Prosang. Bruk enkle tappeposer uten tilsetning. Finnes i skap på produksjonsrommet.
- **SSF:** Se prosedyre for [Tapping av aferesegiver på Haemonetics MCS+, Medisinsk biokjemi og blodbank SSF \(ARKIVERT\)](#).
- **SSK:** Se prosedyre for [Fullblodtapping, Blodbankene SSHF](#). Følg prosedyren [Bruk, kontroll og vedlikehold av Docon 7 blodvippe, Blodbankene SSHF](#) for bruk av blodvippe uten online overføring til Prosang. Bruk enkle tappeposer med tilsetning. Finnes i skap på tapperommet.

Prøvetakning

Se [Prøvetaking av blodgivere, Blodbankene SSHF](#). Analysene blir bestilt i Prosang som for andre tappinger. Ev. ferritin rekvireres og forelegges blodbanklege iht. [Håndtering av blodgivere med hemokromatose, Blodbankene SSHF](#).

Vurdering av hemoglobin

Hb kan som hovedregel tas under tapping som for givere.

Hvis tapping er påbegynt kan den fullføres dersom Hb $\geq 11,0$ g/dL for kvinner eller Hb $\geq 12,0$ g/dL for menn.

Husk å varsle blodbanklege ved patologiske prøvesvar iht. [Håndtering av patologiske prøvesvar, hemoglobin under "tappegrensen" og ferritinresultater hos blodgivere, Blodbankene SSHF](#)

Hvis kommentar A48 «Hb under tappegrense ved forrige tapping – ta Hb før tapping» kontakte blodbanklege i disse tilfellene. Lav Hb kan skyldes forhold som gjør at giver ikke bør tappes av hensyn til mottaker ved vanlig blodgivning.

Tapperegistrering

Tappingen tapperegistreres manuelt i G057.

Hvis aktuelt iht. lokale rutiner: Minn giver på å avtale ny time for givning.

Kryssreferanser

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2-1](#)

[Håndtering av patologiske prøvesvar, hemoglobin under "tappegrensen" og ferritinresultater hos blodgivere, Blodbankene SSHF](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2-5](#)

[Prøvetaking av blodgivere, Blodbankene SSHF](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2.3-8](#)

[Håndtering av blodgivere med hemokromatose, Blodbankene SSHF](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2.4-1](#)

[Fullblodtapping, Blodbankene SSHF](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2.4-2](#)

[Bruk, kontroll og vedlikehold av Docon 7 blodvippe, Blodbankene SSHF](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2.6-3](#)

[Registrering av nye blodgivere, Blodbankene SSHF](#)

 SØRLANDET SYKEHUS	Terapeutiske tappinger (venesectio), Blodbankene SSHF				Side: 3 Av: 3
Dokumentplassering: II.MSK.FEL.LAB FEL.IMTRA FEL.2.3-9	Utarbeidet av: Christine T. Steinsvåg Avd.overlege	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent dato: 17.03.2024	Godkjent av: Klinikkdirektør Siri Tønnessen	Revisjon: 11.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

Eksterne referanser

[13.6 Veileder for transfusjonstjenesten i Norge](#)